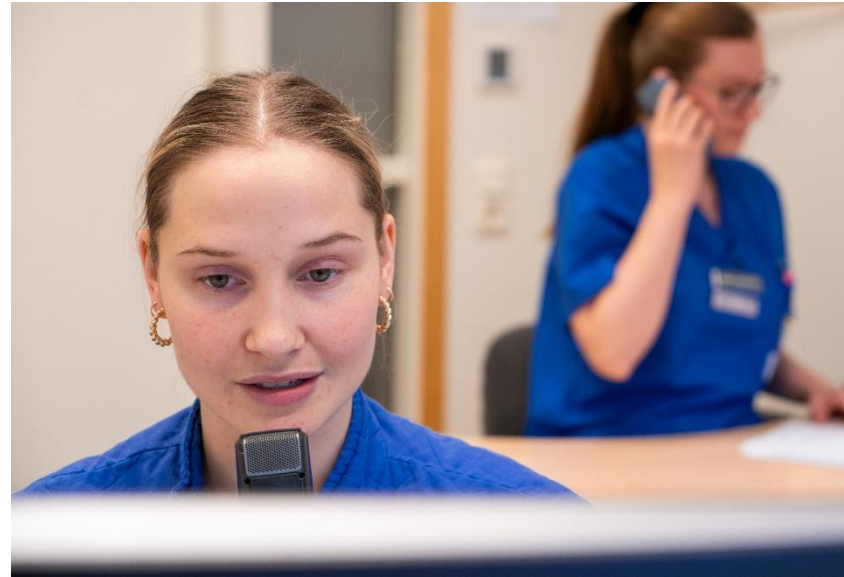




# Taligenkänning (TIK) - basutbildning

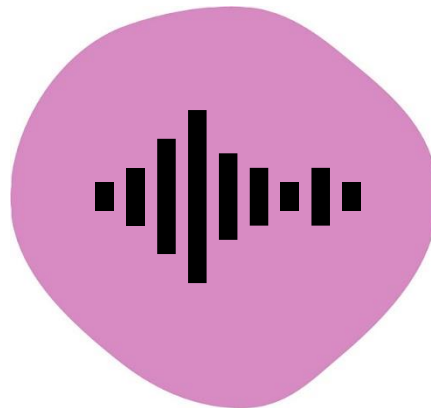
# Varför taligenkänning?

- Bland annat:
- Det går snabbare att dokumentera via taligenkänning än att skriva
- Taligenkänning är en förberedelse inför hur vi ska arbeta när Millennium införs



# Röstprofil

- Röstprofilen är personlig och lär sig hur varje person använder och uttalar orden, ex brytning eller dialekt.
- Det går att skapa olika talkommandon, exempelvis för att öppna olika mallar i journalsystemet och lägga in färdiga standardtexter (autotexter)



# Ordbok

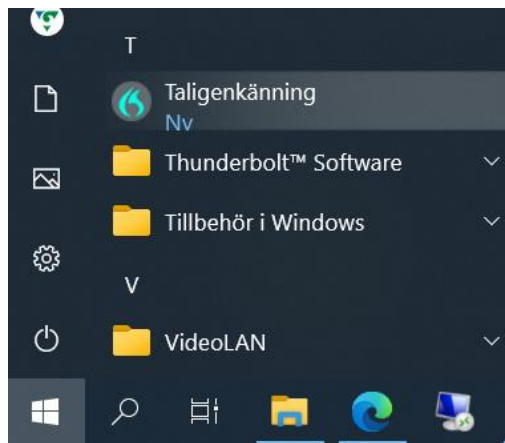
- Den centrala ordboken innehåller hundratusentals ord
- Personlig ordlista



# Så hittar du Dragon

## ■ Du hittar applikationen

- på skrivbordet
- i startmenyn



# Så loggar du in i Dragon

## ■ Inloggning

- Användarnamn = ditt vgr-id
- Mikrofon = välj den du ska använda
- Språk = svenska
- Specialitet = Allmänmedicin\*

### Viktigt!

Dubbelkolla att du är inloggad på din profil innan du börjar taligenkänna ifall föregående användare glömt att logga ut.



Nuance®  
**Dragon Medical One**

Desktop Application

Användare:  
< ditt vgr-id >

Mikrofon:  
Mikrofon (SpeechMike III)

Språk:  
svenska (Sverige)

Specialitet  
Allmänmedicin

OK Avsluta

© 2011-2021 Nuance Communications, Inc. Med ensamrätt. 2021.4 (21.4.64.0)

\*Ordbok som finns tillgänglig för alla yrkeskategorier inom hälso- och sjukvården. Ordet har inget att göra med specialiteten allmänmedicin i det här sammanhanget. Det finns alltså inte olika ordböcker för olika specialiteter inom sjukvården.

# Diktafon

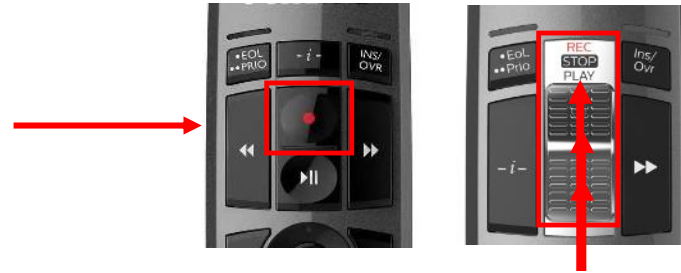
- Diktafon
  - knappar eller reglage används för att styra Dragon
  - tillsammans med tangentbord och mus vid behov



Diktafonen ska hållas på konstant avstånd (ca 10 cm) från munnen.

# Dragon – Melior

- Öppna anteckning i Melior
- Öppna sökord
- Placera markören där texten ska skrivas in
- För att taligenkänna håller du in knappen REC på diktafonen (starta och stoppa inspelning)
- Din text hamnar i skrivrutan på det sökord du öppnat. Redigera texten direkt i skrivrutan om den blir felaktig. Ändringarna läggs då till i din röstprofil



Orsak till vårdkontakt

Orsak till vårdkontakt

## Viktigt!

Logga ut eller avsluta Dragon när du är klar. En annan användare kan annars förstöra din röstprofil.

# Dragon – Melior

- Har du inte fokus i skrivrutan i Melior och börjar taligenkänna dyker en dikteringsruta upp
- Överför texten till skrivrutan i Melior



# När du taligenkänner

- Tala som vanligt
  - Ändra inte hastigheten på ditt tal och tala heller inte övertydligt
- Försök att undvika långa pauser mitt i meningarna
  - Ta hellre paus efter punkt eller i början av en ny mening
- Tala klart hela meningen
  - Vid fel i texten ska du tala klart meningen och gå tillbaka och rätta innan du sparar
  - Vänta inte på texten (den kommer med viss fördröjning)
- Tala alltid in punkt, komma och andra skiljetecken
- Tala inte in förkortningar
  - Säg hela frasen "utan anmärkning", "vid behov" o.s.v.
- Tala in datum i rätt format
  - 2023-01-20, 20 januari, 20 januari 2023



# Tips vid rättning av text med rösten

- Om hela meningen eller större delar av en mening blir fel
  - markera hela meningen och tala in den igen
- För att din röstprofil ska bli bättre
  - viktigt att rättningar sker innan du sparar din text



# Okända ord

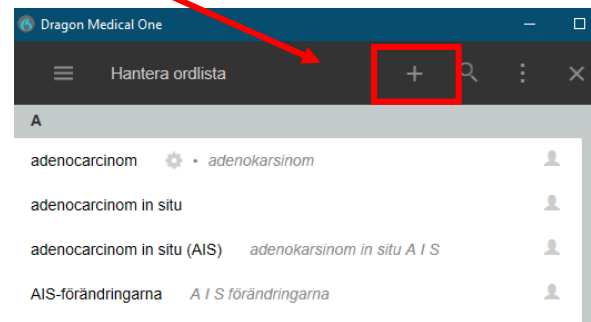
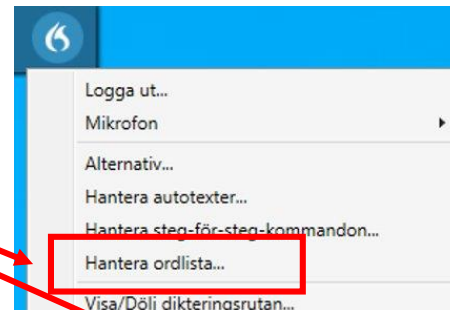
- Ord måste finnas i ordboken för att kunna taligenkännas
- Får du inte igenkänning på ett ord
  - prova att tala in det igen
- Om du fortfarande inte får igenkänning
  - ordet finns troligtvis inte med i ordboken
  - skriv ordet med tangentbordet
- Ofta använt ord
  - lägg till det i din personliga ordlista

Viktigt!

Klicka aldrig på Delete för att ta bort ett ord i ordboken. Det kan då aldrig användas igen!

# När Dragon inte förstår

- Om Dragon efter flera försök inte förstår ett ord, till exempel egennamn, ortsnamn, nya mediciner
  - Lägg till i ordlista via menyalternativet "Hantera ordlista" och sedan på "+"
  - Ord du lägger till är direkt tillgängliga
  - Det är normalt att behöva lägga till ord (mer i början)



# Navigeringstips

- Använd rösten för att navigera
  - ”Gå till [slutet/början] av [meningen/stycket]”
- Text vs Talkommando
  - Talkommando måste sägas efter kort paus, inte ihop med talad text
- Rätta fel
  - ”Markera [ord]”
- Hur du rättar är inte viktigt – bara du rättar det som är fel
  - Använd gärna en kombination av tal, tangentbord och mus



# Hjälp i Dragon

■ Exempel på röstkommandon

■ Minilathund finns

Du önskar	Säg
Ett nytt stycke	<b>nytt stycke</b> (markören hoppar ner två rader)
En ny rad	<b>ny rad</b> eller <b>radbyte</b> (markören hoppar ner en rad)
Markera ett ord för att ändra eller ta bort det	Säg <b>markera</b> och det ord du vill markera t.ex. <b>markera sjukdom,</b> när texten är blå kan du säga en ny text eller säga <b>radera det</b>
Markera all text	<b>markera allt</b>
Markera sista meningen	<b>markera sista meningen</b>
Markera föregående mening	<b>markera föregående mening</b>
Radera det du sa sist	<b>ångra</b> eller <b>radera det</b>
Ta bort det senaste ordet	<b>radera ordet</b> eller <b>deleta ordet</b>
Ångra den senast utförda åtgärden du gjort	<b>ångra</b>
Ställa markören i slutet av meningen	<b>gå till slutet av meningen</b>
Ställa markören i början av meningen	<b>gå till början av meningen</b>
Infoga en autotext	Ställ dig i journalen där du vill infoga din autotext och säg <b>infoga</b> och det du döpt din autotext till
Ta bort text i dikteringsrutan	<b>ta bort texten</b>
Överföra text till ett sökord från dikteringsrutan	<b>överför texten</b> (du kan även trycka på EOL-knappen på diktafonen)

# Grundläggande och tidsbesparande funktioner

## ■ **Korrigerera text**

Blev texten du dikterade inte helt korrekt? Välj vilken text som behöver ändras, markera, ångra, välj och förflytta dig genom texten

## ■ **Snabbkommandon**

Använd snabbkommando/mikrofonknapp för att arbeta mer effektivt med patientdokumentationen

## ■ **Lägga till ord i sin egen ordlista**

Ord eller namn som du använder ofta men som inte finns i Dragon? Enkelt sätt att snabbt få en mer komplett igenkänning

## ■ **Autotext**

En autotext är text som Dragon lagrar så att du enkelt kan infoga den med ett röstkommando. Du kan ha egna autotexter för texter som du ofta använder.

# Erfarenheter vid start med Taligenkänning

- TIK-användaren måste rätta eventuella fel i texten direkt, innan den sparas. På så sätt byggs röstprofilen upp och blir bättre och bättre
- Tar till en början lite längre tid att göra en anteckning
- Använda TIK där det finns tid att tjäna på att tala och använda tangentbord/mus när det behövs, en kombination är att föredra

## **Viktigt!**

Ge inte upp i första taget, utan fortsatt använda TIK för att bygga upp en bra röstprofil!

# Autotexter

- En form av textmall som infogas med hjälp av ett röstkommmando och används när du ofta skriver en text som alltid är densamma eller som bara ska anpassas på vissa ställen
- Kan kombineras med fält "[ ]" i texten. Med röstkommandon eller med knapparna på diktafonen hoppar du mellan dessa fält. Fältet markeras och du kan TIK:a in en annan text istället för det som är standard.
- Vid standardtexter som ofta återkommer kan du skapa en autotext. Exempelvis "Rygg"
  - **Rygg:**
    - Lokalisation [ländrygg].
    - Smärta i [liggande].
    - Ischiassmärta: [Ja].
    - Känselfall [höger underben].
    - Duration: [Dagligen].
    - Debut: [ ]
    - Svårigheter att kasta vatten: [Nej].

- Film - Taligenkänning i Melior:

Utbildning: Taligenkänning



VÄSTRA  
GÖTALANDSREGIONEN  
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET